

GENEALOGISKA FÖRENINGEN

Version 1.2

Instruktion till registreringsmall

Av Staffan Betnér, Olle Elm, Stefan Jernberg, Stina Loo, Hans Hanner, Michael Lundholm, Torbjörn Näs, Mikael Stenelo, Thomas Sverker och Per-Olof Åstrand

Dillnäs Sochn	Boende i församlingen	Boende i andra församling	Födda i församlingen	Födda i andra församling	Summa
Lars; Nyblå	2		1		3
Jönss; Hammarsby	2				2
Lars; ibilsm	2		1		3
Nils; ibilsm	1				1
Nils; Eäby	2	2	2		6
Boris; Eäby	2	1	1		4
Jon; ibilsm	1		2		3
Olof; Eäby	2		1	1	4
Jönss; Eäby	1				1
Lars; Jönsson; Eäby	2	1			3
Jon; ibilsm	2				2
Lars; Persson; ibilsm	2				2
Boris; Eäby	2		1	1	4
Anders; Eäby	2		1	1	4
Boris; Eäby	1		1	1	3
Lars; ibilsm	2	1		1	4
Anders; ibilsm	2				2
Nils; Eäby Hammarsby	2	1	1	2	6
Lars; Eäby Hammarsby	2	1		1	4
Nils; Eäby Hammarsby	2				2
Jönss; Eäby Hammarsby	2				2
Lars; Eäby Hammarsby	2		0	1	3
Lars; Eäby Hammarsby	2		0		2
Olof; Eäby Hammarsby	2				2
Anders; Eäby Hammarsby	1	1		1	3
Jon; Eäby Hammarsby		1		1	2

Lars Jönsson Hammarsby
Pastor Josef Jönsson

18.

Skörvåla Sochn	Boende i församlingen	Boende i andra församling	Födda i församlingen	Födda i andra församling	Summa
Matz; Wåhler	2	1			4
Boris Persson; ibilsm	2			1	3
Olof; Bunkia; ibilsm	1	1		1	3
Boris A.; ibilsm	2				2
Lars; Rindfors	1				1
Olof; Eäby	2		1	1	4
Jon; ibilsm	2			1	3
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3
Lars; Eäby	2	1		1	4
Nils; Eäby	2		1	1	4
Jon; Eäby	2	1			3
Anders; Eäby	2			1	3

Instruktion till registreringsmall

Version 1.2, 27 mars 2023

*– Av Staffan Betnér, Olle Elm, Stefan Jernberg, Stina Loo, Hans Hanner,
Michael Lundholm, Torbjörn Näs, Mikaël Stenelo,
Thomas Sverker, Per-Olof Åstrand –**

Detta är en beskrivning av hur man ska använda den Excel-fil (i fortsättningen kallad mallen) vilken tillsammans med beskrivningen utgör Genealogiska Föreningens nya registreringsmall för olika källor. Vi har i vårt arbete startat med mantalslängder och kommer därefter att utöka användningsområdet. Tanken är att mallarna för olika källor ska kunna utgöra en hjälp att arbeta med släkt- eller bygdeforskning i ett läge där det inte längre finns traditionella kyrkböcker (husförhörlängder och ministerialböcker). När detta brott i tillgången på källmaterial inträffar varierar högst betydligt i olika delar av landet. Kyrkolagen från 1686 föreskrev att sådana böcker skulle föras men inte hur de skulle sparas. I vissa fall finns traditionella kyrkböcker från 1600-talet men ofta endast från sena 1700-talet. I vissa fall finns kyrkböcker bara sporadiskt från tiden före 1686, exempelvis i Västerås stift, i andra fall saknas de på grund av exempelvis brand som inträffat ibland så sent som under slutet av 1800-talet.

Vi har strävat efter att mallen ska kunna fungera vid registrering av mantalslängder på olika geografiska platser och vid olika historiska tidpunkter samt att mallen för mantalslängder ska kunna kombineras med motsvarande mallar för annat källmaterial (exempelvis jordeböcker och annat kameralt material, kyrkoräkenskaper, militära längder av olika slag, etc.). Mallm bör också utan problem kunna användas för registrering av jordeböcker etc.

Med registrering menar vi att man exciperar uppgifter ur källmaterialet – vid behov med normering – för att sedan kunna använda det för släkt- eller bygdeforskning. Syftet är inte att rekonstruera husförhörlängder och andra kyrkböcker. Den resulterande registreringen kan dock ingå som underlag för en sådan rekonstruktion.

Den här registreringsmallen är alltså en stomme att utgå ifrån vid registrering av främst mantalslängder. Stommen utgörs av de kolumner som finns angivna i mallen och som förklaras nedan. Det är möjligt för den enskilde släktforskaren att komplettera med andra uppgifter än de som ingår i stommen genom att lägga till kolumner vid behov. Eftersom mallen ska fungera för olika tider och platser blir det på samma sätt naturligt att inte alltid använda samtliga kolumner. En del av dessa kan i förekommande fall döljas i Excel.

---

* I projektgruppens arbete har tidvis även Tony Korpenklo och Johan Lagerros medverkat.

Mantalslängder – grundläggande idé

Mantalspenning infördes 1635 som ersättning för de så kallade kvarntullsmantalspenningarna som införts några år tidigare i syfte att finansiera kriget. Mantalspenningen kom sedan att vara kvar som skatt till 1938.

För att dokumentera uppbörden av mantalspenning fördes så kallade mantalslängder. I denna skulle alla mantalsbara personer föras upp. Det innebar från starten alla som var minst 12 år fyllda, från 1652 alla 15 år fyllda. I princip var den övre åldersgränsen för att betala mantalspenning 63 år från 1652, men redan 1655 infördes undantaget att den som förestod ett hemman skulle betala mantalspenning oavsett ålder. Någon instruktion om hur mantalslängden skulle föras gavs inte 1635, men 1640 utfärdades bestämmelser om att ett kolumnsystem skulle användas så att man enklare skulle kunna kontrollera antalet mantalsbara personer av olika typer och kön. Resultatet blev dock inte enhetlighet över landet eller ens inom samma län. Detta förhållande ändrades inte av mantalsinstruktionerna 1673 och 1693 utan kvarstod till 1804. Det kan alltså varit så att ett kolumnsystem inte alls använts eller att om det använts inte alls sett ut som de som föreskrevs 1640. Vilka kolumnkategorier som förekommer vid olika platser och tidpunkter varierar alltså kraftigt. En vanligt förekommande variant är dock att det finns kolumner för bonde, hustru, son, dotter, dräng, piga och inhyses. Ibland förekommer också måg och sonhustru men dessa kategorier kan ibland vara sammanslagna med son och dotter eller att son, måg och dräng är en kategori samt dotter, sonhustru och piga en annan.

Vilka kolumner som faktiskt finns i källmaterialet påverkades dessutom av att mantalslängder kom att ligga som underlag för andra längder som skulle föras för att dokumentera nya skatter.

Ett annat problem är sedan vilka personer som var mantalsbara och vilka som inte var det (alltså vilka som inte skulle betala mantalspenning). Det kan varit så att icke mantalsbara inte alls togs upp i längden. Ibland förekom det dock att kolumnerna inte bara omfattade mantalsbara personer utan att det fanns kolumner för personer utanför mantalet. Icke-mantalsbara personer kan dessutom ha varit hushållsföreståndare och därför blivit nämnda vid namn. I ett kolumnsystem för bara mantalsbara finns de dock inte med där men andra personer i deras hushåll som vara mantalsbara finns upptagna i kolumnerna. Exempel på detta är indelta knektar. För en genomgång av befrielserna se Gösta Lext, (1967, 1987), *Mantalskrivningen i Sverige före 1860*, Meddelanden från Ekonomisk-historiska institutionen vid Göteborgs universitet 13, s. 43–72.

Mantalslängderna har alltså sett olika ut på olika platser i landet och har dessutom över tid ändrat utseende. Typiskt är dock att uppgifterna i längderna knyts till en hushållsföreståndare för vilken det anges antal mantalspliktiga av olika kategorier med eller utan användning av ett kolumnsystem.

En registreringsmall som återskapar ett kolumnsystem baserat på hur det sett ut runt om i landet blir därför av rent praktiska skäl omöjligt. Vi har istället valt en lösning där varje rad dokumenterar händelsen »mantalskrivning av en person på en viss plats ett visst år«. Om det i källan används ett kolumnsystem så dokumenteras mantalskrivningen för alla personer i hushållet på en rad i källan. I registreringen bryts detta upp till en rad per person. De olika personerna hålls dock samman av hushållsföreståndaren som anges i en kolumn kallad »HushållsID«. Huvudalternativet

Rubriker

1–2. År, Datum

År för mantalsskrivningen (det år som anges på längden), inte året då längden upprättades. När längden upprättades under året har dock varierat. Till och med 1724 upprättades längden i början av året för mantalsskrivningen, det vill säga samma år som året för längden. Från och med 1725 upprättades dock längden i slutet av föregående år, alltså året innan året för mantalsskrivningen.

Om dagen för upprättande av längden är känd kan man förutom år även införa dagen i datumkolumnen. Datum kan dessutom användas för att datera händelser i andra källor (se 20. Händelsekod).

Årtal i övrigt avser för daterade längder det år som anges i handlingen. Årtal kan också vara året för en händelse, t ex ett omnämnande i domboken, eller årsangivelse för omnämnda brev i samma källa. Årtalet för själva källan framgår i det fallet i källhänvisningen.

3. Källtyp

Ange som källtyp exempelvis någon av följande:

AL	=	Avkortningslängd
BL	=	Boskapslängd
D	=	Dödbok
DB	=	Dombok
F	=	Födelsebok
FR	=	Förtärringsregister
JB	=	Jordebok
KR	=	Kyrkoräkenskaper
LR	=	Löningsregister
MR	=	Mantalsregister
MTL	=	Mantalslängd
RR	=	Roteringsrulla
SL	=	Saköreslängd
TL	=	Tiondelängd
UL	=	Utskrivningslängd
V	=	Vigselbok
ÅR	=	Årliga räntan

Listan är att uppfatta som exempel på källtyper som man kan komplettera efter egna behov.

4. Härad

Ange domsaga, härad, fögderi eller skeppslag för platsen.

5. Socken

Ange socken för platsen.

6. By

Ange byns namn.

7. Gård

Ange gårdens namn. Gård behöver inte tolkas strikt utan kan ange namnet på den plats där hushållet bor.

8. Hemmansnummer

Aktuellt endast från och med 1725 då jordeboksreformerna introducerade hemmansnummer.

9. Jordnatur

Om skattenatur framgår av jordeboken anges denna exempelvis enligt följande:

SK	=	Skattejord
KR	=	Kronojord
AoE	=	Arv- och eget jord
KY	=	Kyrkojord inklusive kloster-, prebende - och akademijord
FR	=	Frälsejord

Från och med 1725 förekom endast SK, KR och FR.

10. Brukningsandel

Ange brukningsandelen. Om jordeböcker registreras ska detta inte förväxlas med jordebokens hemmansmantal.

11. Ordningsnummer

Möjlighet att ange postens ordningsnummer inom byn om behov finns. Ett alternativ är att ordningsnummer avser hushållets ordningsnummer inom socknen aktuellt år.

12. HushållsID

Om mantalslängd registreras ange i första hand namnet på hushållsföreståndaren. Namnet ska vara unikt för året oberoende av källtyp.

13. Gårdsnamn

Ange gårdsnamn, främst Dalarna och Hälsingland.

14. Förnamn

Ange förnamn. Exempel: Lars, Anna. Se även diskussionen ovan.

15. Patronymikon

Ange patronymikon, inte släktnamn eller tillnamn. Se även diskussionen ovan.

16. Tillnamn

Ange tillnamn, släktnamn, öknamn. Se även diskussionen ovan.

17. Ålder

Ange ålder i enlighet med källan.

18. Relation

Ange relation till hushållsföreståndare i enlighet med uppgiften om mantalsskrivningen. Oftast kommer detta vara den kolumnrubrik för den kolumn i vilken personen är registrerad. Exempelvis bonde, hustru, son, dotter, måg, sonhustru, dräng, piga, pojke, flicka, inhyses etc. Anges normaliserat.

19. Yrke/titel

Ange yrke eller titel utöver den relation som anges i punkten ovan.

20. Händelsekod

Används främst för ministerialböcker och kyrkoräkenskaper. Även för att ange förekomst i källan som dombok, årliga räntan etc. Ange som händelsekod exempelvis en av följande:

B	=	Begravd
BL	=	Avgift för bänklängd
BK	=	Betalt för bårkläde
D	=	Döpt
F	=	Född
G	=	Gåva
K	=	Avgift för brudkrona
L	=	Lyst

RED + ÅR	=	Reducerad år
SK + ÅR	=	Skattlagd år
FÖR + ÅR	=	Förmedlad år
TP	=	Testamentspenningar
V	=	Vigda

Ovanstående koder är att betrakta som exempel. Skapa nya vid behov.

21. Extra text

Om källan rymmer extra text av intresse, såsom anteckning i marginalen, som inte kan registreras på annat sätt, införs den här.

22. Egen kommentar

Registrerarens egen kommentar.

23. Källa

Källhänvisning som för läsaren till rätt sida, folio eller uppslag. Ange inte URL.

24. Bildid

För lätt åtkomst av källan ange leverantörens ID-nummer. Ange inte URL.

Versioner

- Version 1.0 21 juni 2021
- Version 1.1 30 april 2022. Korrekturfel rättade och avsnittet om mantalslängder omskrivet.
- Version 1.2 27 mars 2023. Några förtydliganden om den övre gränsen för att vara tvungen att betala mantalspenning har lagts till.

Licens

Creative Commons: Erkännande-IckeKommersiell 4.0 Internationell (CC-BY-NC 4.0).